

Βιβλιο- Παρουσίαση

Αναφορά από τον Αριστείδη Καλάργαλη* στο βιβλίο:

Γιατί δε μετράς προβατάκια;

[του Μάκη Τσίτα]

Εκδόσεις Ψυχογιός, 2011 (σελ. [48], σχ. 21x14)

Στη σημερινή εκπαιδευτική διαδικασία εντοπίζουμε πολλές δραστηριότητες. Για το περιβάλλον, τον πολιτισμό, την υγεία. Στο σχολικό πρόγραμμα υπάρχουν οι ώρες που διατίθενται στην Ευέλικτη ζώνη. Εκεί καλούνται οι μαθητές κι δάσκαλοι να διαπραγματευθούν ένα θέμα, προσεγγίζοντάς το από όσο το δυνατόν περισσότερα γνωστικά πεδία. Βεβαίως δεν είναι κάτι νέο και σημερινό. Και παλαιότερα υπήρχαν δραστηριότητες στο σχολείο, μόνο που δεν είχαν ιδιαίτερη ονομασία κι ούτε περιτύλιγμα ιδιαίτερου προγράμματος. Όλα γινόταν χάρη στη διάθεση του δασκάλου.

Διαβάζοντας το εξαιρετικό βιβλίο *Γιατί δε μετράς προβατάκια;* του Μάκη Τσίτα

σκέφτομαι τα παραπάνω. Γιατί δεν κρατάς μόνο ένα ονομαζόμενο παιδικό βιβλίο. Έχεις στα χέρια σου υλικό για αρκετές χρήσεις. Για ανάγνωση, για δραστη-

* Ο Αριστείδης Καλάργαλης σπούδασε Παιδαγωγικά, Τεχνολόγος Μηχανικός και επιμορφώθηκε στη Συμβουλευτική. Αρχικά δίδαξε στη Μέση, ενώ σήμερα διδάσκει στη Δημοτική Εκπαίδευση. Εργάστηκε στο δημόσιο και ιδιωτικό ραδιόφωνο ως δημοσιογράφος και δημιουργός εκπομπών, με αντικείμενο το βιβλίο και τη λογοτεχνία. Αρθρογραφεί από το 1989 σε εφημερίδες και περιοδικά της Λέσβου, και της Αθήνας, όπου δημοσιεύει επιφυλλίδες κοινωνικού σχολιασμού, παρουσιάσεις βιβλίων και δοκίμια. Έχει εκδώσει βιβλία με ποίηση, δοκίμια και μελέτες. Τα τελευταία χρόνια ερευνά το πνευματικό φαινόμενο της Λεσβιακής Άνοιξης, που αναπτύχθηκε τα χρόνια του Μεσοπολέμου.

ριότητες, αλλά και για να... κοιμήσεις ένα μικρό παιδί.

Ένα κορίτσι η Μαρία - Χριστίνα δε νυστάζει κι η μητέρα της την προτρέπει να μετρήσει προβατάκια μέχρι να κοιμηθεί, δηλαδή με κάτι να ασχοληθεί. Κι ενώ μετρά συμβαίνει το απρόοπτο: το πέμπτο προβατάκι χάνεται. Η παιδική ανατροπή, που λέει με άλλο τρόπο "δεν θέλω να κοιμηθώ". Αυτή την παιδική ανατροπή ο δάσκαλος τη συναντά συχνά στην τάξη και μεταβάλλει τον προγραμματισμό του. Συνεχίζοντας το μέτρημα σκοντάφτει και πέφτει ο βοσκός. Η παιδική φαντασία δεν "χάνει" άλλο πρόβατο, αλλά σκέφτεται διαφορετικό εμπόδιο. Να κι ο λύκος, από άλλο παραμύθι. Τα προβατάκια κινδυνεύουν κι ο βοσκός είναι πεσμένος στο έδαφος. Το μέτρημα κι η προσπάθεια για ύπνο έχουν ξεχαστεί από το μικρό παιδί.

Στην πλοκή της ιστορίας η μαμά συμπεριφέρεται στερεότυπα, όπως όλες οι μαμάδες. Θέλει η Μαρία - Χριστίνα να κοιμηθεί, οπότε επαναλαμβάνει τη φράση "συνέχισε το μέτρημα". Όπως σε άλλη περίπτωση λέει "φάε το φαγητό σου" ή "διάβασε", γιατί έτσι πρέπει, κατά τη μονόπλευρη λογική των μεγάλων. Πρέπει, χωρίς εξήγηση ή έστω δικαιολογία.

Όταν καλούν τη μητέρα στο τηλέφωνο η Μαρία - Χριστίνα αλλάζει ρόλο. Κι από παιδί για ύπνο γίνεται φύλακας στα προβατάκια. Τα βάζει με το λύκο, γιατί κάθε παιδί είναι με τον αδύναμο, με το κα-

λό. Παίζουν, γελούν, για όσο αντέχουν. Οπότε ο ύπνος έρχεται μόνος για το παιδί και για τα προβατάκια.

Όταν χάνεται ένα πρόβατο ο γονιός ή ο εκπαιδευτικός μπορεί να σταματήσει την ανάγνωση. Να κάνει αφαίρεση ή να συνεχίσει το μέτρημα με πεντάδες, να συμπλεύσει με το παιδί, αλλά να μην χαθεί κι ο σκοπός που θέτει το βιβλίο: η προσπάθεια για ύπνο. Το "ανέβασμα" με πεντάδες μπορεί να φέρει συντομότερα τον ύπνο ή να τεθεί άλλο παιδικό ερώτημα.

Τώρα η Μαρία - Χριστίνα είναι μέρος της πλοκής, τα προβατάκια τη σηκώνουν ψηλά. Από ακροατής έγινε πρωταγωνιστής. Να συμμετέχει το παιδί, λένε οι παιδαγωγοί, να μην είναι ακροατής ή μόνο αναγνώστης. Γιατί θα το χάσεις από μαθητή κι από παιδί σου.

Στο βιβλίο του Μάκη Τσίτα συναντάμε τη διαφορετική προσέγγιση του Τζάνι Ροντάρι, στο βιβλίο του *Γραμματική της φαντασίας*. Υπάρχει αυτή η επινοήση ιστοριών με φαντασία, με την ιδιαιτερότητα η ανατροπή να μπαίνει από το παιδί κι όχι από τον ενήλικα.

Η ευμεγέθης και με έντονο χρωματισμό, εικονογράφηση του Γιώργου Καρακάσογλου θα τραβήξει το παιδί ταυτοχρόνως με την ανάγνωση της ιστορίας. Κι αν η ανάγνωση γίνει στο σχολείο μπορεί να ενταχθεί στις ώρες της Ευέλικτης ζώνης, καθώς το βιβλίο είναι ενταγμένο σ' αυτή τη σειρά των εκδόσεων Ψυχογιός. □

Ας διαμορφώσουμε όλοι μαζί τη Σύγχρονη Εκπαίδευση